

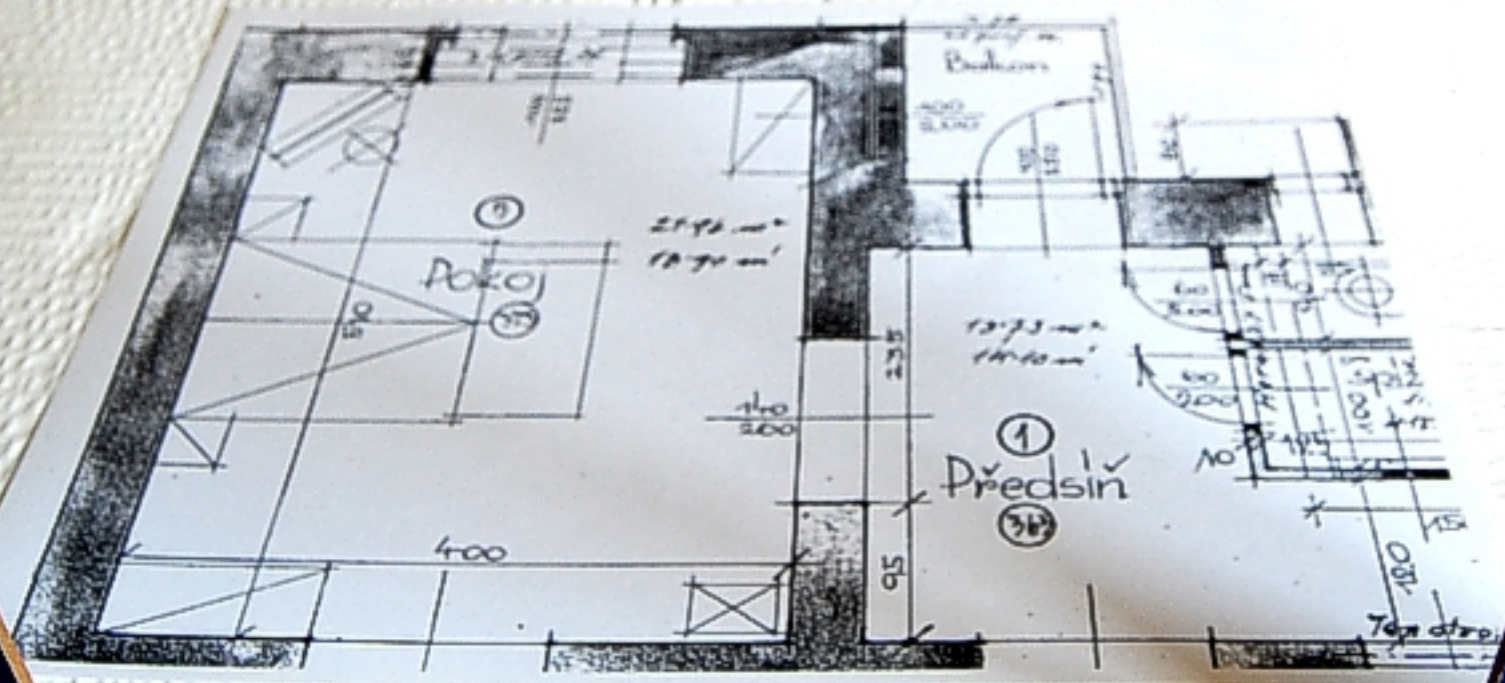
PRVNÍ SETKÁNÍ

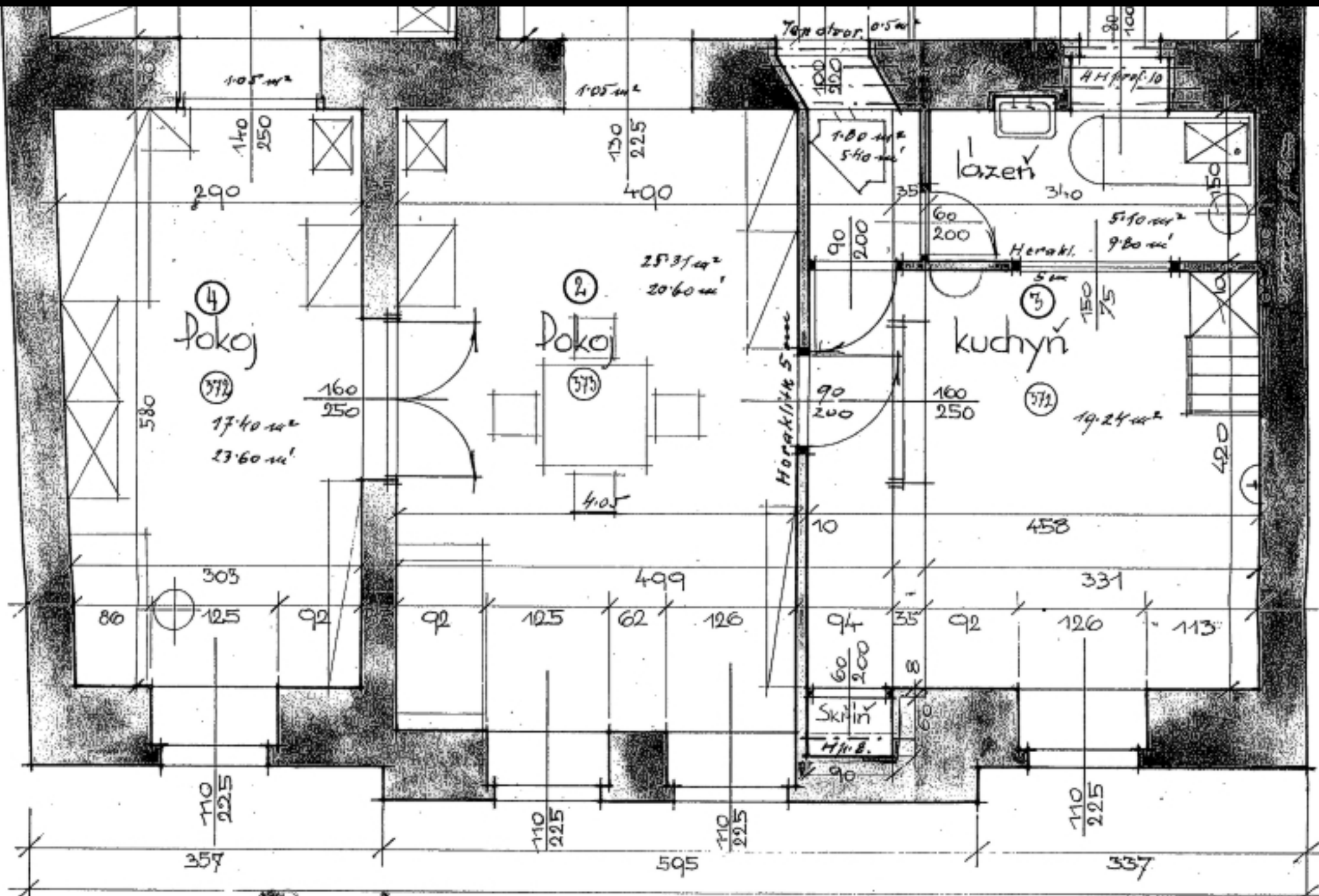
ENGELMANNA

S

WITTGENSTEINEM

②

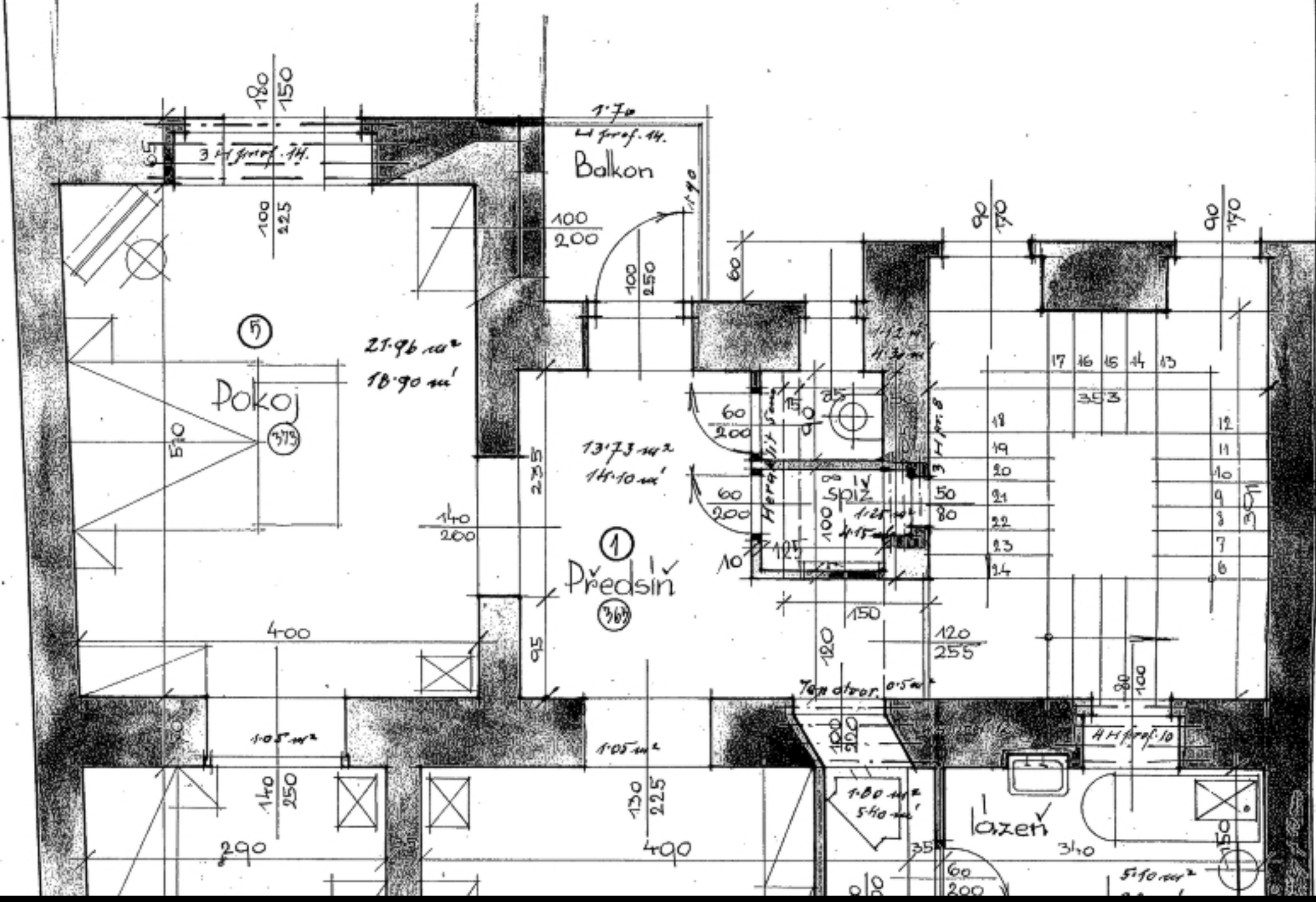

ARCHITECTONICKÁ KANCELAR
 architekt M. AUST
 BŘEHLICE, č.p. 348

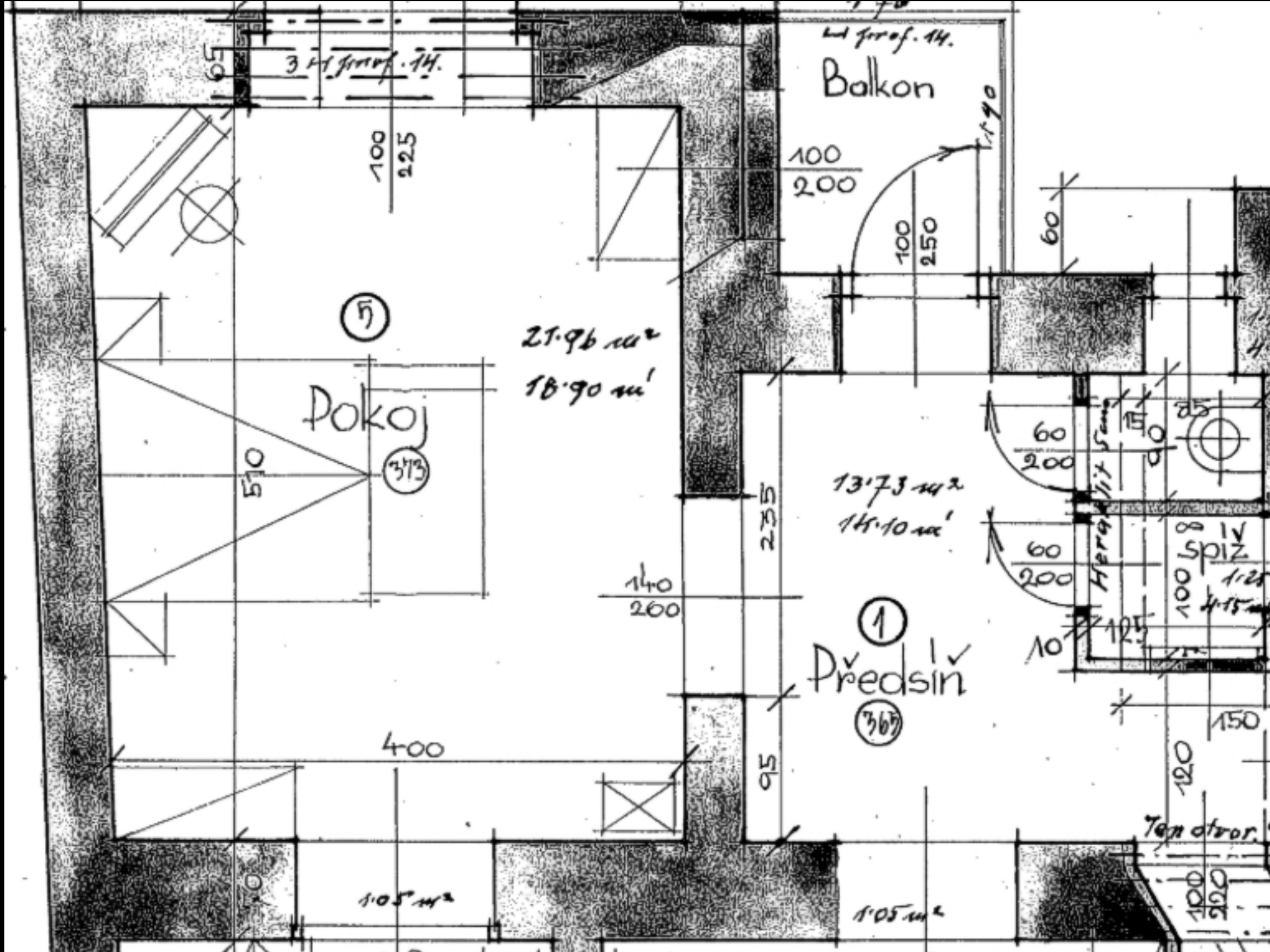
Olomouc v červnu 1935.

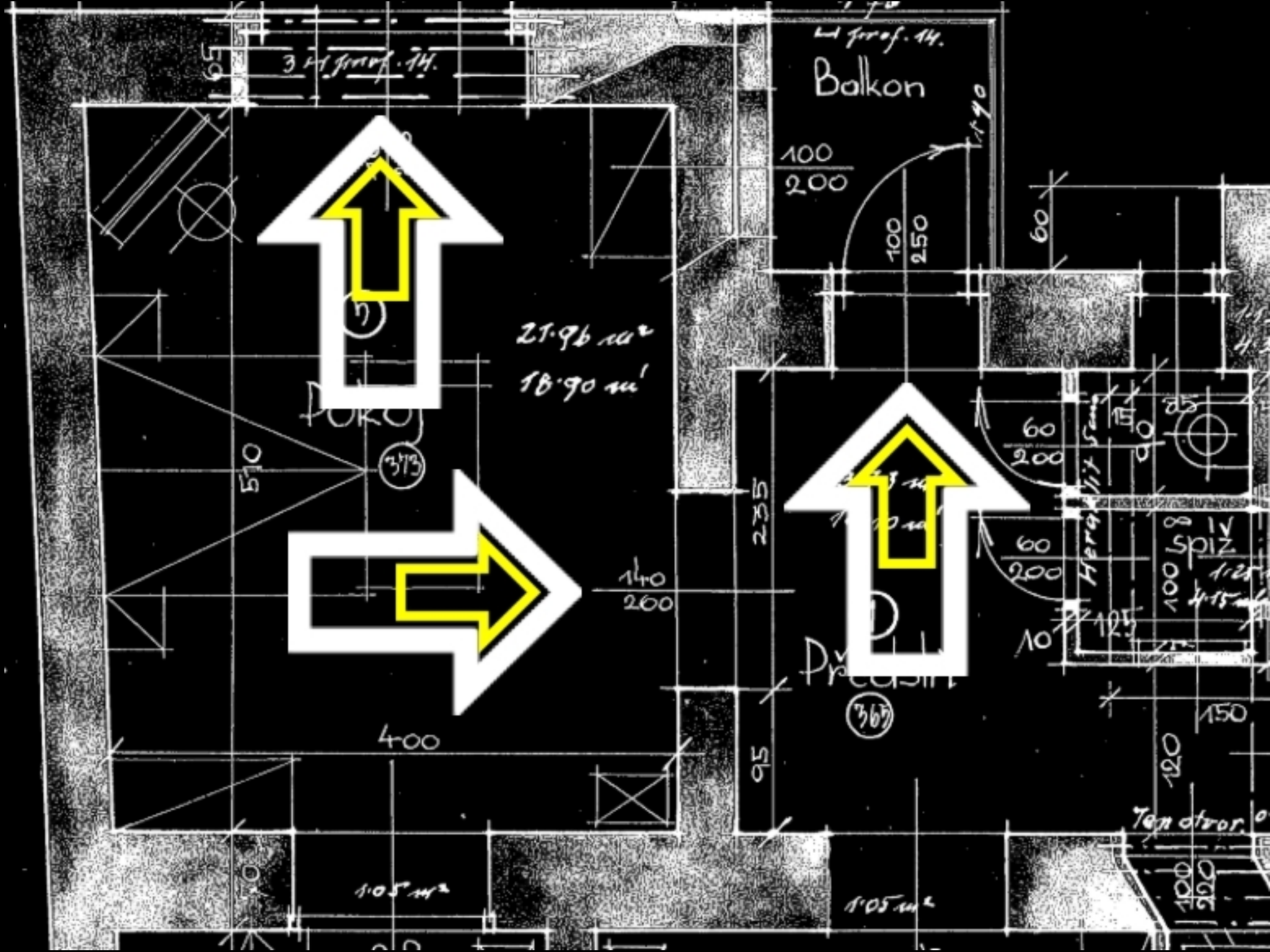

I a II patro

↳ prof. 14.
Balkon

341 prof. 14.

100
200

100
250

60

21.96 m²
18.90 m²

DOKO

(373)

510

60
200

Heraklit Seng

EX

spiz

140
260

60
200

100 spiz

Přecisní

(367)

400

95

Ten otvor

1,05 m²

1,05 m²

100
200

WOODOO

**SLUŽKY
V DOMÁCNOSTI
ENGELMANNŮ
V ROCÍCH
1910 A 1919**

Post-Nr.	Name	Geschlecht		Tag, Monat und Jahr der Geburt	Religion	Geburts- und polit. B.
		männlich	weiblich			
1	2	3		4	5	6
1	Max Engelmann	1		21/3 1856	ipr.	Barfuss
2	Ernestine Engelmann		1	2/5 1867	ipr.	Almsh
3	Annie Engelmann		1	3/2 1897	ipr.	Almsh
4	Friede Orlik		1	8/6 1886	Kat	Kremier
5						
6						
7						

ndig nach
polit. Bezirk)

Seit wann
in Olmütz
ununter-
brochen
wohnhaft
(Tag, Monat
und Jahr)

Beruf

Nationalität

Anr

8

9

10

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

10/1875

Kaufmann

jüdisch national

2/5 1867

Gastwirt

deutsch

3/2 1897

Lehrerin

jüdisch

1/3 1919

Köchin

österreichisch

3	Engelmann Saul	~~Kofu~~	1	1891	Jan 14
4	Engelmann Peter	~~Kofu~~	1	1892	Feb 21
5	Engelmann Omar	~~Taylor~~	1	1897	Jul 3
6	Marie Kalishek	Koifu	1	1881	Aug 4
7	Beinlich Ernestine	Drehscheibe	1	1892	Aug 31

Recht
Mojan

Professur

Prose

Mojan

Galberid

H. Krieger

Mojan

Recht

Mojan

Professur

Prose

Mojan

Galberid

H. Krieger

Mojan

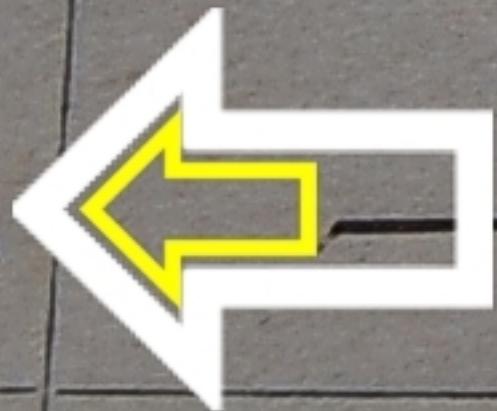
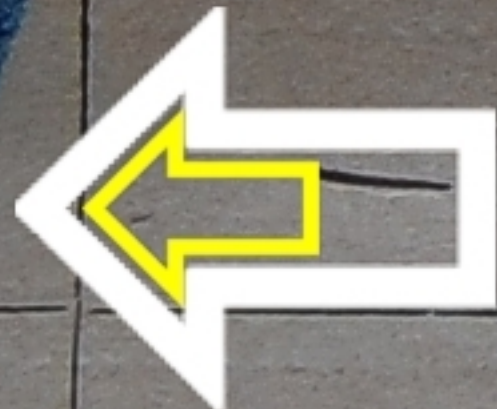
Amma
Pulsi

Amma
Pulsi

Kochin
Hausliche
Dienst

Kochin

Famlich
~~Handwritten text~~
Dienst

Předmět: archiv Kroměříž

Datum: 31.8. 2011, 13:53 - před 3 dny

Odpovědět

Odp. všem

Přeposlat

Tisk

Smaž

Smaž jako

Další akce ...

Dobrý den,

lituji, ale nepodařilo se mi nalézt údaje k rodinám Vámi označených služek u rodiny Engelmannů.

Pouze k **Julii Crlik *8.6.1886** jsem našla údaj v Matrice domovských příslušníků města Kroměříže.

Uvedena je její matka Anežka, vdova po obuvníkovvi a její děti, u Julie je poznačeno ,

že se v r.1922 provdala za Schreiberu v Olomouci, Pekařská 17.

V roce 1934 se vyseloval do Palestiny. Zde pracoval v Tel Avivu, kde navrhoval návrhy pro Wachsbergerův obchod The Cultivated Home. Zemřel 5. února 1965.

Své první setkání s Ludwigem Wittgensteinem popsal Engelmann takto: „Jednoho odpoledne mi služebná řekla, že je zde pán, který si přeje se mnou mluvit. Šel jsem do zadní-

ho pokoje, tzv. berlínského, který se nacházel v rohu bytu a byl osvětlen úzkým oknem do dvora, kde jsme večer sedávali s přáteli. Odpolední slunce osvětlovalo mladého muže v uniformě. Wittgenstein mi přinesl pozdravy od mého tehdejšího učitele a významného vídeňského architekta Adolfa Loose. Seznámil se s ním krátce předtím, myslím, že na doporučení innsbruckého vydavatele časopisu Brenner Ludwiga von

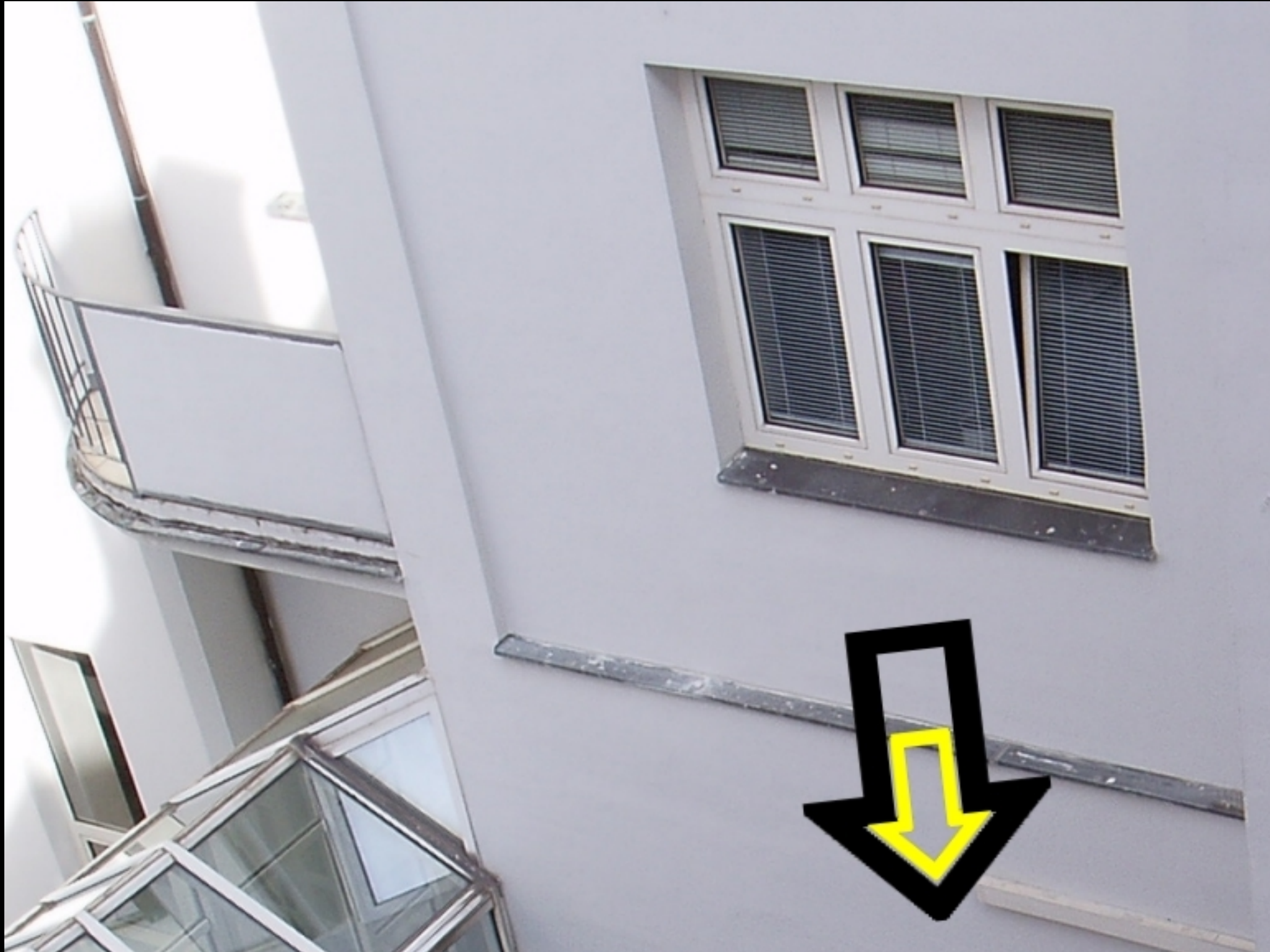

...ra, kde jsme večer se
...ávali s přáteli. Odpolední
slunce osvětlovalo mladého
muže v uniformě. Wittgen-
stein mi přinesl pozdravy od
mého tehdejšího učitele a vý-
znamného vídeňského

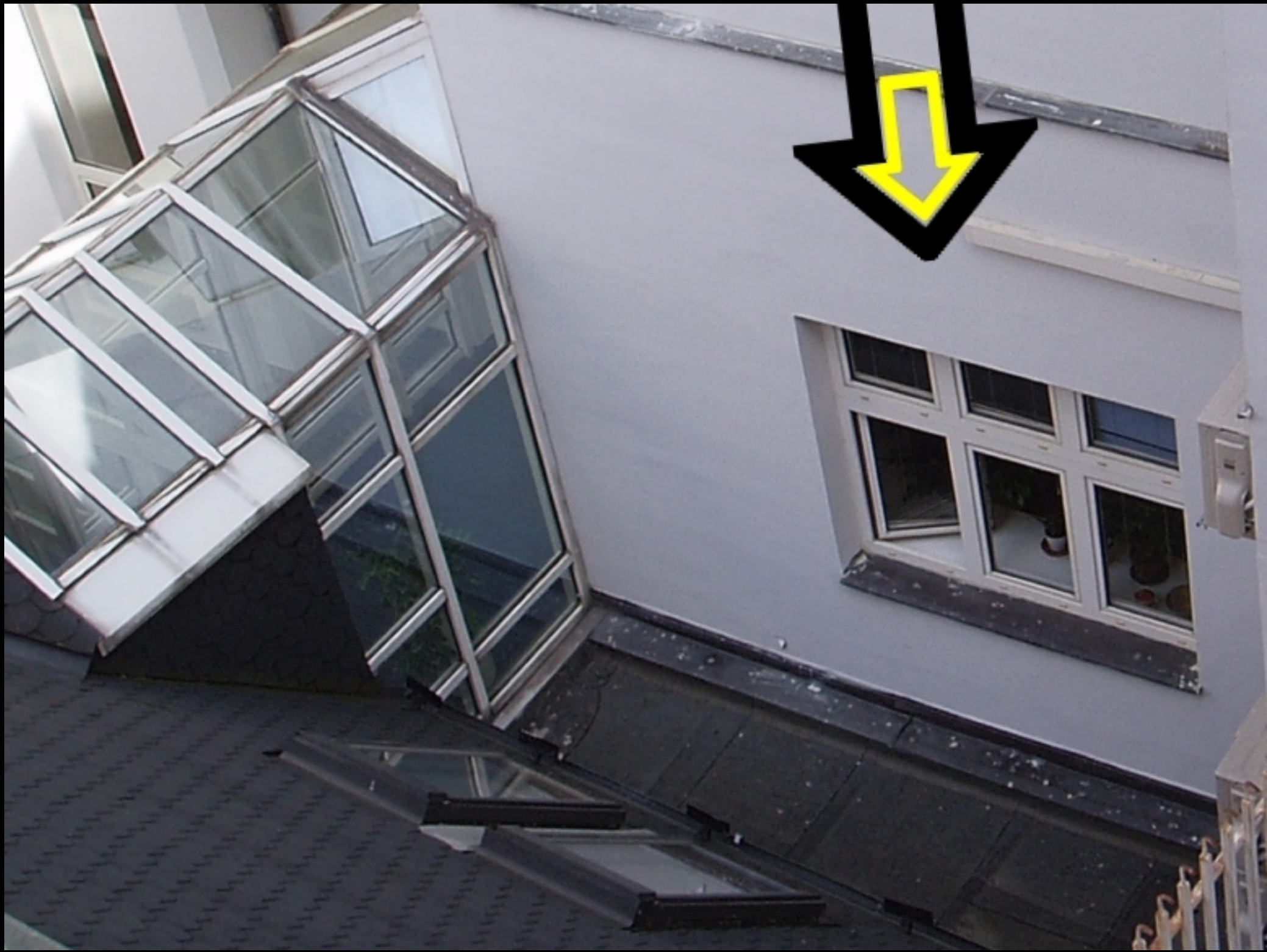

**REKONSTRUKCE
PRVNÍHO SETKÁNÍ
ENGELMANNNA
S
WITTGENSTEINEM**

5

Pokoj

373

510

21.9

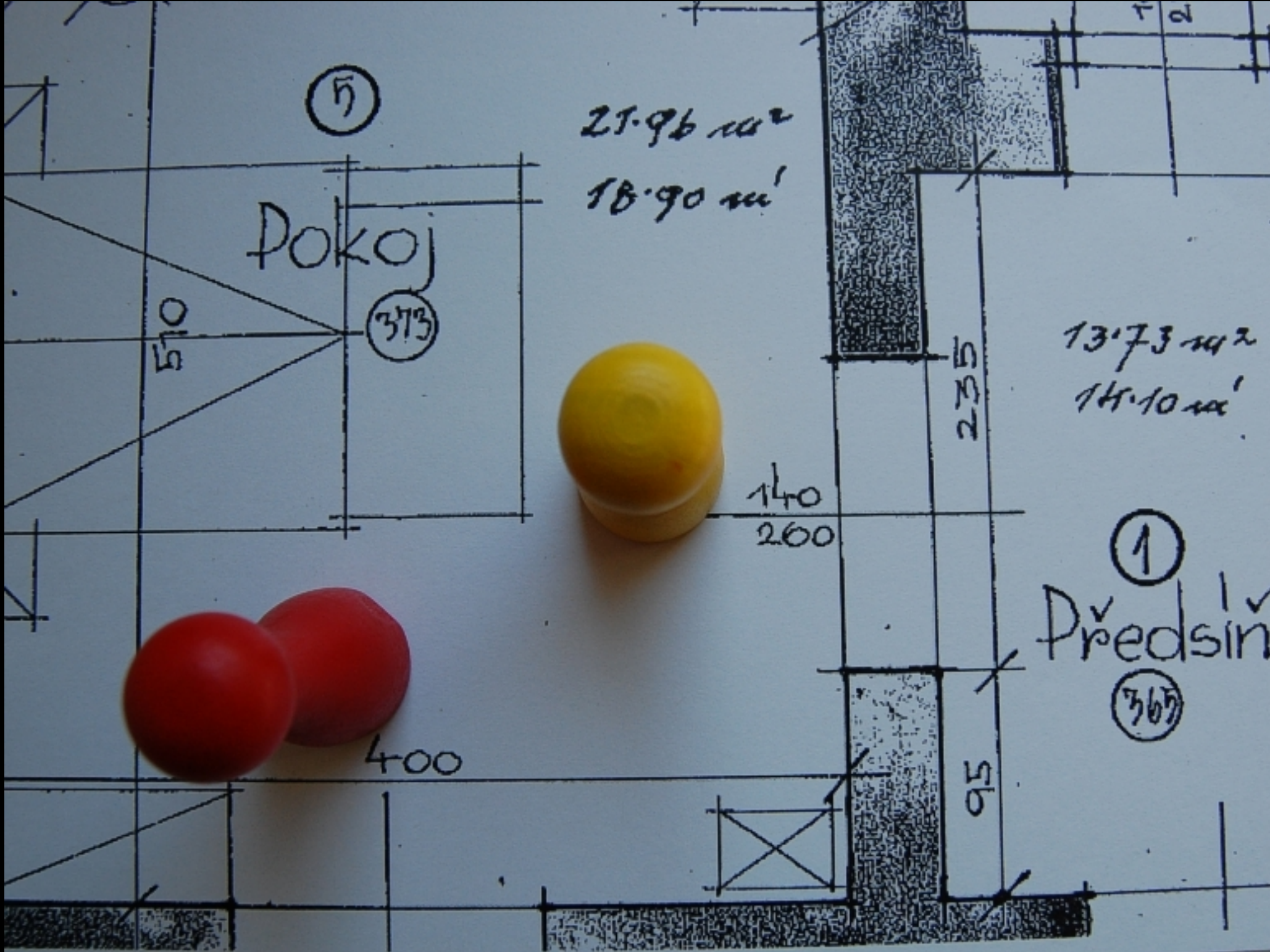
18

140

260

400

5

21.96 m^2
 18.90 m^2

Pokoj

373

510

140
260

235

13.73 m^2
 14.10 m^2

400

1

Předsín

365

95

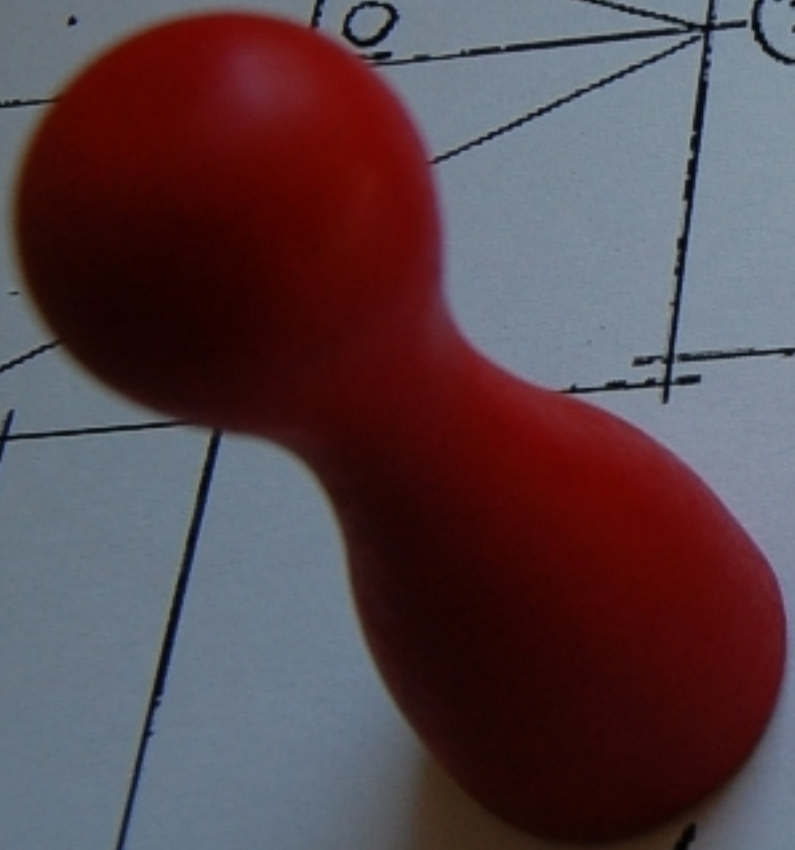
5

DOKOJ

373

140
260

400

POSTAVÍ SE KDY

SUBRETA

L. MACHÁLKOVÁ

NA TOTÉŽ

DÁVNÉ MÍSTO

ZÁŘÍ 1916

CO SI ZAPSAL

LUDWIG

WITTGENSTEIN

V OLOMOUCI

11. 9. 16.

Způsob, jímž jazyk označuje, se zrcadlí v jeho užívání.

Barvy nejsou vlastnosti: toto ukazuje fyzikální analýza – ukazují to vnitřní vztahy, v nichž fyzika barvy ukazuje.

Aplikuj totéž na zvuky.

12. 9. 16.

Nyní vychází najevo, proč jsem si myslel, že myšlení a mluvení je totéž. Myšlení je totiž svého druhu jazyk. Neboť myšlenka je přirozeně také logickým obrazem věty, a tedy rovněž svého druhu větou.

19. 9. 16.

Lidstvo ustavičně hledalo vědu, v níž jest *simplex sigillum veri*. [Srv. 5.4541.]

Nemůže existovat žádný uspořádaný nebo neuspořádaný svět, takže by bylo možné říct, že náš svět je uspořádaný. Nýbrž v každém možném světě je určité, byť komplikované uspořádání, právě tak jako ani v prostoru neexistují neuspořádaná a uspořádaná přiřazení bodů, nýbrž každé přiřazení bodů je uspořádané.

(Tato poznámka je pouhý materiál pro nějakou myšlenku.)

00:32:56

**„Navečer jsem ho doprovázel
do jeho bytu na předměstí.**

00:32:59

**Stávalo se, že jsme byli
uprostřed rozhovoru**

00:33:02

a nechtěli přerušit nit.

00:33:04

**Pak doprovázel zase on mě
kousek zpět,**

00:33:07

**a tak se rozhovor mohl protáhnout
snadno až do dvou hodin po půlnoci.**

00:33:11

**On se mi snažil vysvětlit
podstatu připravovaného díla -**

00:33:14

Traktátu - já jsem mu kladl otázky.

00:33:17

Totíž co je příčinou rozdílu mezi tím,

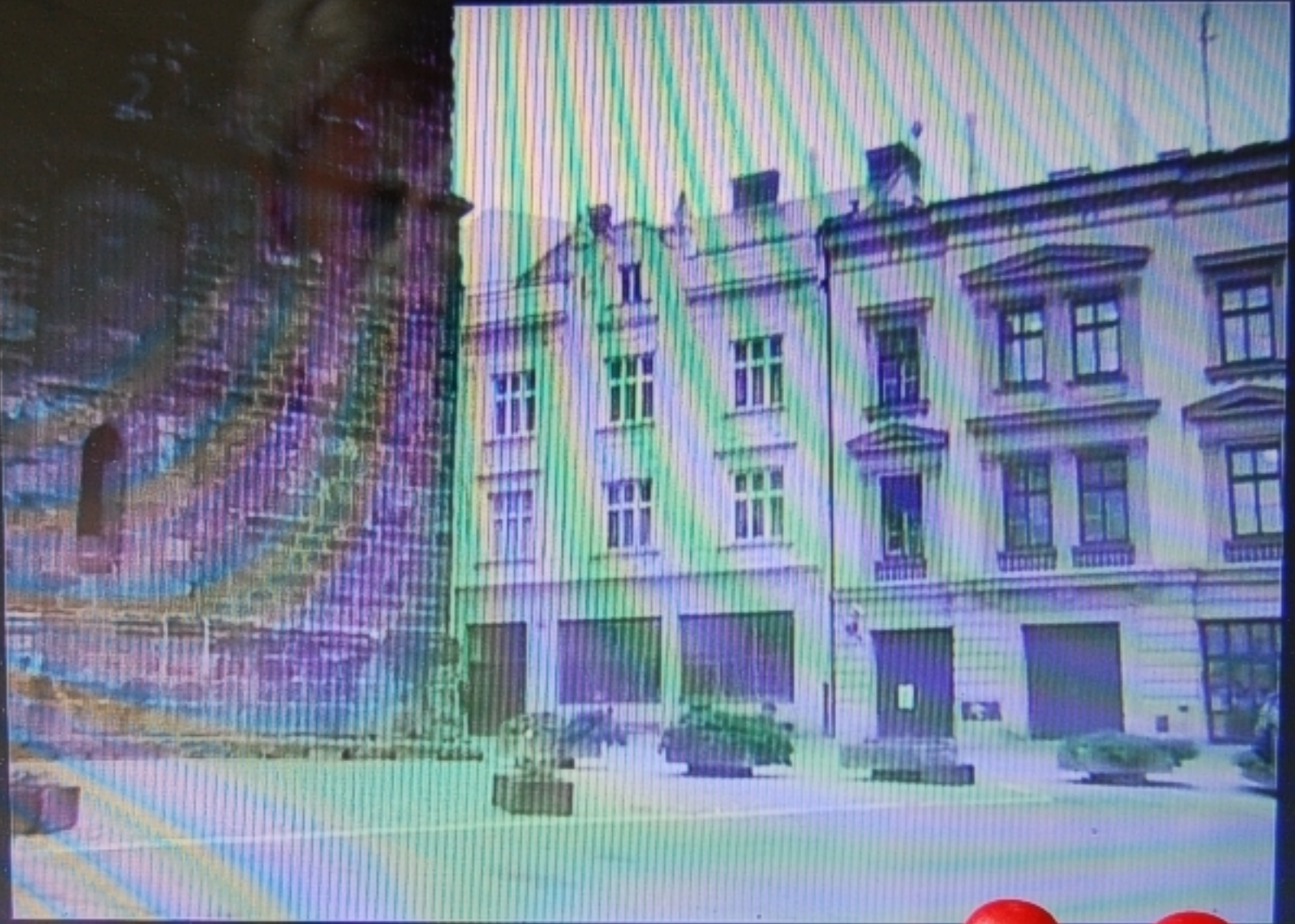

ČESKÁ TELEVIZE

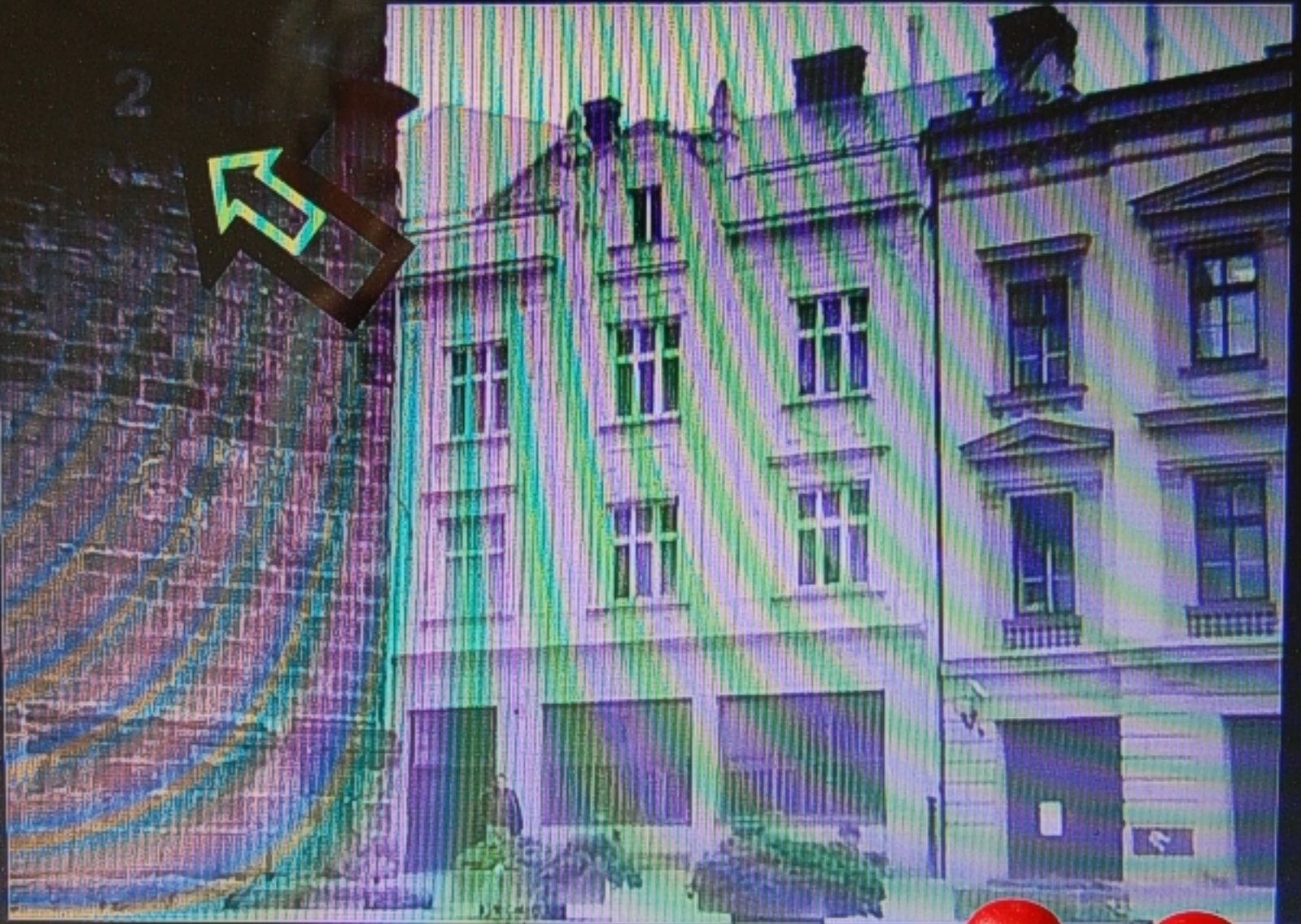
KAMKUDY LŽE

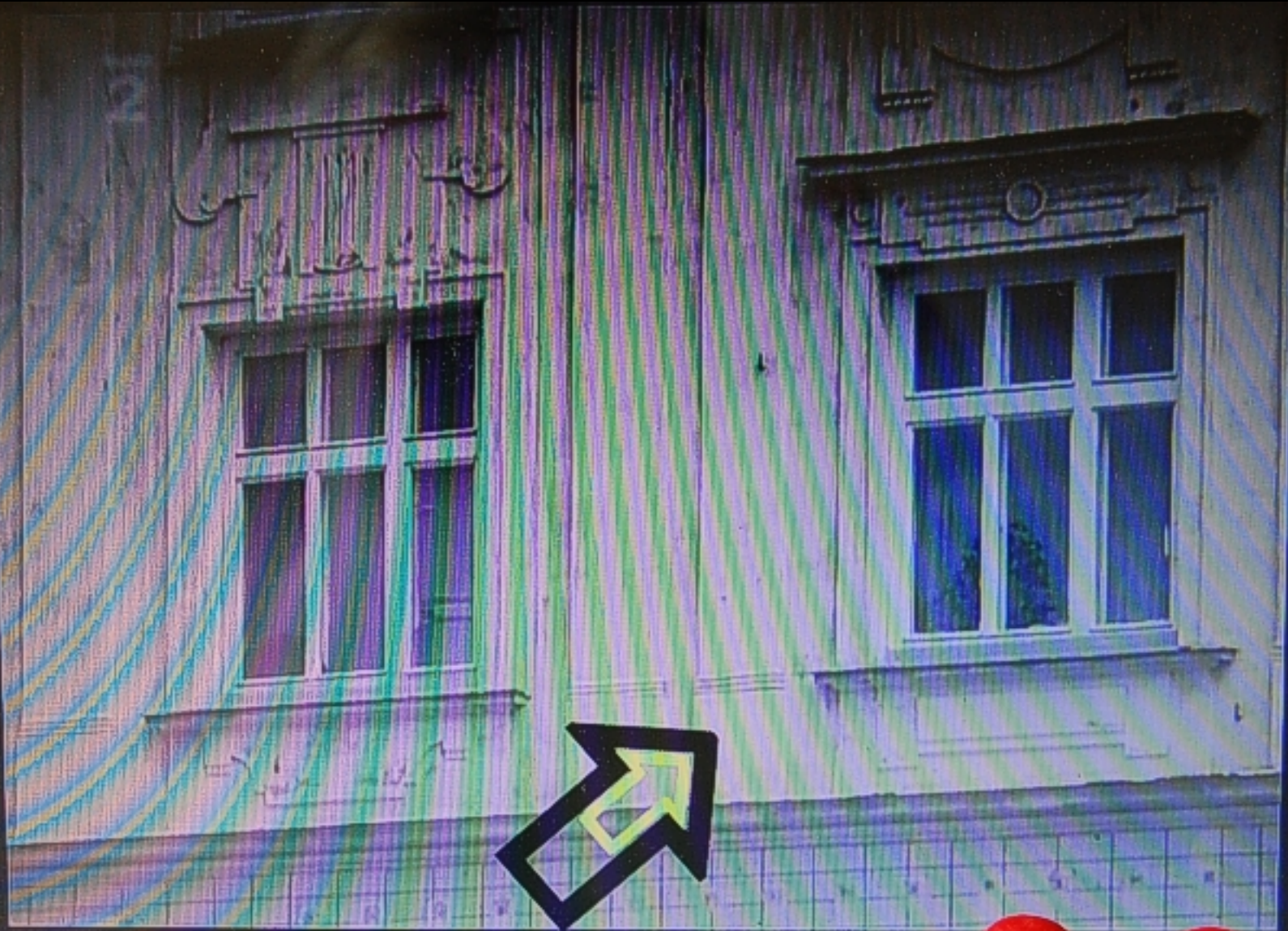

19 pag

KARAOKE

bylo tenkrát září,
z Haliče brzdil
vlak, rychlík, dým páry,
žádný super flák

olomoucký perón,
k centru pěšky kus
kdepak tenkrát metro,
tramvaj, autobus

flák, zlatý metal
monty hrdě na
, mobil ovšem
nánrdi

TEXT PÍSNĚ
PRO
LEONU MACHÁLKOVOU

NEDĚLE

15. ŘÍJNA 1916

15. 10. 16.

Co nelze myslet, o tom též nelze mluvit. [Srv. 5.61.]

„Význam“ věci získávají teprve svým vztahem k mé vůli.

Neboť „Každá věc je tím, čím je, a není ničím jiným.“

Jedno pojetí: Tak jako ze své fyziognomie mohu usoudit na svého ducha (charakter, vůli), tak také z fyziognomie každé věci na jejího ducha (vůli).

Avšak mohu ze své fyziognomie na svého ducha *usoudit*?

Není tento vztah čistě empirický?

Skutečně mé tělo něco vyjadřuje?
Je samo vnitřním výrazem čehosi?

Je například zlý výraz obličeje o sobě zlý, anebo je zlý jen proto, že je empiricky spojený se špatnou náladou?

Avšak je jasné, že kauzální nexus není žádný nexus. [Srv. 5.136.]

Je tedy ale pravda, že podle psychofyzického pojetí je můj charakter říádřen pouze v

9. 10. 16.

Nun ist aber endlich der Zusammenhang der Ethik mit der Welt klarzumachen.

12. 10. 16.

Ein Stein, der Körper eines Tieres, der Körper eines Menschen, mein Körper, stehen alle auf gleicher Stufe.

Darum ist, was geschieht, ob es von einem Stein oder von meinem Körper geschieht, weder gut noch schlecht.

“Die Zeit ist einsinnig”, muß ein Unsinn sein.

Die Einsinnigkeit ist eine logische Eigenschaft der Zeit.

Denn wenn man jemanden früge, wie er sich die Einsinnigkeit vorstellt, so würde er sagen: die Zeit wäre nicht einsinnig, wenn sich ein Ereignis wiederholen könnte.

Daß sich aber ein Ereignis nicht wiederholen kann, liegt, geradeso wie, daß ein Körper nicht zu gleicher Zeit an zwei Orten sein kann, im logischen Wesen des Ereignisses.

Es ist wahr: der Mensch *ist* der Mikrokosmos:
Ich bin meine Welt. [Vgl. 5.63.]

15. 10. 16.

Was man sich nicht denken kann, darüber kann man auch nicht reden. [Vgl. 5.61.]

“Bedeutung” bekommen die Dinge erst durch ihr Verhältnis zu meinem Willen.

Denn “Jedes Ding ist, was es ist, und kein ander Ding”.

Eine Auffassung: Wie ich aus meiner Physiognomie auf meinen Geist (Charakter, Willen) schließen kann, so aus der Physiognomie jedes Dinges auf *seinen* Geist (Willen).

Kann ich aber aus meiner Physiognomie auf meinen Geist *schließen*?

Ist dies Verhältnis nicht rein empirisch?

Drückt mein Körper wirklich etwas aus?

Ist er selbst der interne Ausdruck von etwas?

Ist etwa das böse Gesicht an sich böse oder bloß, weil es empirisch mit böser Laune verbunden ist?

Aber es ist klar, daß der Kausalnexus gar kein Nexus ist. [Vgl.

9.10.16.

But now at last the connexion of ethics with the world has to be made clear.

12.10.16.

A stone, the body of a beast, the body of a man, my body, all stand on the same level.

That is why what happens, whether it comes from a stone or from my body is neither good nor bad.

“Time has only one direction” must be a piece of nonsense.

Having only one direction is a logical property of time.

For if one were to ask someone how he imagines having only one direction he would say: Time would not be confined to one direction if an event could be repeated.

But the impossibility of an event’s being repeated, like that of a body’s being in two places at once, is involved in the logical nature of the event.

It is true: Man *is* the microcosm:
I am my world. [Cf. 5.63.]

15.10.16.

What cannot be imagined cannot even be talked about. [Cf. 5.61.]

Things acquire “significance” only through their relation to my will.

For “Everything is what it is and not another thing”.

One conception: As I can infer my spirit (character, will) from my physiognomy, so I can infer the spirit (will) of each thing from *its* physiognomy.

But can I *infer* my spirit from my physiognomy?

Isn’t this relationship purely empirical?

Does my body really express anything?

Is it itself an internal expression of something?

Is, e.g., an angry face angry in itself or merely because it is empirically connected with bad temper?

But it is clear that the causal nexus is not a nexus at all. [Cf. 5.136.]

der Naturwissenschaft — also etwas, was mit Philosophie nichts zu tun hat — , und dann immer, wenn ein anderer etwas Methaphysisches sagen wollte, ihm nachzuweisen, dass er gewissen Zeichen in seinen Sätzen keine Bedeutung gegeben hat. Diese Methode wäre für den anderen unbefriedigend — er hätte nicht das Gefühl, dass wir ihn Philosophie lehrten — aber sie wäre die einzig streng richtige.

6.54 Meine Sätze erläutern dadurch, dass sie der, welcher mich versteht, am Ende als unsinnig erkennt, wenn er durch sie — auf ihnen — über sie hinausgestiegen ist. (Er muss sozusagen die Leiter wegwerfen, nachdem er auf ihr hinaufgestiegen ist.)

Er muss diese Sätze überwinden, dann sieht er die Welt richtig.

7 Wovon man nicht sprechen kann, darüber muss man schweigen.

6.53 Správnou metodou filosofie by vlastně bylo: neříkat nic než to, co se říci dá, tedy věty přírodovědy – tedy cosi, co nemá s filosofií nic do činění –, a kdyby pak chtěl někdo říci něco metafyzického, upozornit ho, že jistým znakům ve svých větách nedal význam. Tato metoda by toho druhého neuspokojovala – neměl by pocit, že ho učíme filosofií – avšak *právě ona* by byla jedinou správnou metodou.

6.54 Moje věty objasňují tím, že ten, kdo mi rozumí, nakonec rozpozná, že jsou nesmyslné, když jimi – po nich – vystoupí nad ně. (Musí takříkajíc odkopnout žebřík, poté co po něm vylezl.)

Musí tyto věty překonat, pak uvidí svět správně.

7 O čem se nedá mluvit, k tomu se musí mlčet.

WITFGENSTEIN
NUN
DUCH

Compaq 615

**(ZATÍM JE TATO PREZENTACE
JEN POUHÝM MATERIÁLEM
PRO NĚJAKOU MYŠLENKU.)**